Dosarul nr. 2-28941/22
2-22189950-12-2-28122022

H O T Ă R Â R E
În numele legii

29 aprilie 2024 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău /sediul Centru/
Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici
Grefier Andrei Dumitrașcu

examinând în ședință de judecată publică acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Catișov Piotr către Roșca Dumitru privind restituirea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată

a constatat:

Argumentele participanților la proces.

1. La 26 decembrie 2022, Catișov Piotr prin intermediul reprezentantului, avocatul Tampei Tatiana, a depus la sediul instanței, cerere de chemare în judecată către Roșca Dumitru privind restituirea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.
2. Potrivit fișei de repartizare, la 28 decembrie 2022, cererea a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor în mod automat-aleatoriu judecătorului Oxana Parfeni. Ulterior, la 15 iunie 2023, cererea de chemare în judecată a fost repartizată repetat prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor în mod automat-aleatoriu, judecătorului Diana Tricolici.
3. În motivarea acțiunii reclamantul Catișov Piotr a relatat că, la 09 martie 2022 s-a adresat către Roșca Dumitru prin intermediul unui cunoscut comun, în vederea procurării unei piese de automobil. Pârâtul era angajat al magazinului din str. Otovasca 25.

Relevă că, Roșca Dumitru i-a comunicat necesitatea de a comanda piesa auto necesară și că îi va face reducere, în total îl va costa suma de 13 000 lei. Astfel, reclamantul a acceptat oferta, respectiv i-a solicitat lui Catișov Piotr să-i facă comandă de piesa auto necesară.

Reclamantul menționează că, Roșca Dumitru i-a cerut un avans în mărime de 6500 lei, iar restul sumei urma să-i achite după primirea piesei auto. În termen de 2 zile, s-au întâlnit cu pârâtul la autoservice, pârâtul a transmis piesa auto, iar reclamantul a achitat restul sumei de 6500 lei, în total 13000 lei.

Precizează că, angajatul de la service auto, nu i-a putut schimba piesa, comunicându-i că nu este o piesă originală, adică este contrafăcută, iar în consecință nu i-

a dat garanție că va funcționa. Susține că circumstanțele descrise s-au petrecut în prezența pârâtului Roșca Dumitru.

În acest sens, reclamantul comunică că i-a solicitat lui Roșca Dumitru să-i restituie banii, la care ultimul a refuzat. Însă a fost de acord să-i aducă o altă piesă originală în schimb, în decurs de 10 zile.

Reclamantul susține că la 24 martie 2022, s-a deplasat din or. Ocnița în or. Chișinău pentru a prelua piesa auto, conform înțelegerii. Însă, la autoservice i s-a comunicat că piesa nu este calitativă și mecanicul a refuzat să o schimbe. Menționează că, l-a telefonat pe pârât solicitându-i restituirea sumei de 13000 lei și recepționarea piesei auto defecte. Notează că pârâtul a refuzat restituirea banilor, și i-a comunicat doar să transmită piesa unui cunoscut. Reclamantul indică că așa și a făcut.

Catișov Piotr afirmă că, la 25 martie 2022 s-a adresat la Inspectoratul de Poliție Ciocana cu plângerea nr.3491, pe faptul acțiunilor pretins ilegale ale lui Roșca Dumitru. Acestuia i-a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție din 01.04.2022, în baza art.263 alin.(l) Cod contravențional „Desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător".

Reclamantul la 20 iulie 2022, s-a adresat cu cerere prealabilă către Roșca Dumitru în vederea soluționării pe cale amiabilă a situației, însă până în prezent nu a primit răspuns pozitiv. În acest sens, a menționat că i-a solicitat pârâtului restituirea sumei și prin intermediul telefonului, însă pârâtul a refuzat să-i restituie banii pentru piesa auto. Astfel, relevă că Roșca Dumitru i-a creat un prejudiciu în mărime de 13 000 lei, care solicită să-i fie restituit.

Totodată, reclamantul consideră că pârâtul, urmează să-i recupereze prejudiciul moral în mărime de 3 000 lei, deoarece din cauza acțiunilor ilegale ce le-a comis Roșca Dumitru, a suferit, a devenit stresat, această situație provocându-i emoții negative, anxietate, dureri de cap și insomnie.

4. În temeiul prevederilor art.45 Cod contravențional, art.16, 19, 1998, 2036, 2037 Cod civil, reclamantul Catișov Piotr *solicită* repararea prejudiciul material în mărime de 13000 lei, prejudiciul moral în mărime de 3000 lei și compensarea cheltuielilor de judecată pe care le va suporta în legătură cu examinarea acțiunii civile (f.d.3-6).
5. La 16 februarie 2024, reclamantul Catișov Piotr prin intermediul reprezentantului, avocatul Tatiana Tampei a depus o cerere de concretizare prin care a solicitat, încasarea de la Roșca Dumitru în beneficiul reclamantului suma de 100 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată și anume pentru citarea publică a pârâtului (f.d.58).
6. În ședința de judecată reclamantul Catișov Piotr și reprezentantul acestuia, avocatul Tampei Tatiana, au susținut acțiunea și cererea de concretizare a cerințelor cu toate motivele de fapt și de drept invocate, solicitând admiterea integrală a acesteia. Suplimentar a comunicat că, pârâtul nu i-a dat cec or, acesta a vândut piesa auto în calitate de persoană fizică. Totodată, nu au făcut un înscris, deoarece a mizat pe buna-credință.
7. În ședința de judecată pârâtul Roșca Dumitru nu s-au prezentat, fiind citat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată prin intermediul avizului public în „Ziarul

Dreptul” din 09 februarie 2024 (f.d.56-57). În temeiul art. 206 Cod de procedură civilă, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de judecată.

9. Audiind reclamantul și reprezentantul acestuia, examinând cererea de chemare în judecată și cea concretizată, materialele dosarului, în raport cu prevederile legale invocate, instanța de judecată consideră necesar de *a respinge acțiunea*, din următoarele considerente.
10. În conformitate cu prevederile art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
11. Potrivit dispoziției art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.
12. Conform prevederilor art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, iar în conformitate cu exigențele alineatului (3) același articol, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant și în numele legii, în corespundere cu prevederile art. 241 alin. (1) Cod de procedură civilă.
13. Potrivit art. 9 alin. (2) lit. a) Cod civil, drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.
14. Conform prevederilor art.10 alin.(1) și (2) Codul civil, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. Buna credință se prezumă până la proba contrară. Neexercitarea de către persoanele fizice și juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.
15. Conform prevederilor art.992 alin.(1) Cod civil, contractul este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.
16. În ședința de judecată instanța a stabilit că, la 09 martie 2022 Catișov Piotr s-a adresat prin intermediul unui cunoscut comun, către Roșca Dumitru (angajat al magazinului de accesorii auto din str. Otovasca 25), în vederea procurării unei piese auto. Părțile printr-o înțelegere verbală au convenit că, piesa auto efectuată la comandă va costa 13000 lei, cu achitarea unui avans în mărime de 6500 lei, iar restul sumei urmează a fi achitată la recepționarea piesei auto. În termen de 2 zile, părțile s-au întâlnit, pârâtul Roșca Dumitru a transmis piesa auto, iar reclamantul Catișov Piotr a achitat restul sumei, în mărime de 6500 lei.
17. Reclamantul Catișov Piotr a susținut că în procesul schimbării piesei auto la

autoservice, s-a constatat că piesa procurată nu este originală, fiind cu defecte. În consecință, reclamantul a solicitat pârâtului Roșca Dumitru restituirea sumei de 13000 lei.

18. Materialele anexate atestă că, la 25 martie 2022 Catișov Piotr s-a adresat la Inspectoratul de Poliție Ciocana cu plângerea nr.3491, pe faptul acțiunilor pretins ilegale ale lui Roșca Dumitru, (f.d.21).
19. Ca urmare, la 01 aprilie 2022, Inspectoratul de Poliție Ciocana a întocmit în privința lui Roșca Dumitru proces-verbal cu privire la contravenție în temeiul art.263 alin.(1) Cod contravențional, desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător. Respectiv, pârâtul a fost sancționat pentru că la 09 martie 2022, a desfășurat activitatea de întreprinzător fără careva acte înregistrate în organe competente. (f.d.20).
20. Ulterior, prin încheierea din 01 aprilie 2022 IP Ciocana al DP mun. Chișinău a constatat că între părți sunt relații juridico-civile, materialul nr.3491 din 25 martie 2022 fiind decontat din registrele de evidență (f.d.19).
21. Reclamantul în cadrul dezbaterilor judiciare a susținut că din explicațiile date la Inspectoratul de Poliție Ciocana, rezultă că pârâtul a recunoscut că a luat suma de 13 000 lei de la reclamant pentru procurarea piesei auto, în doua tranșe, a câte 6500 lei, și consideră că este în drept de a solicita de la pârât restituirea sumei de 13000 lei.
22. La 20 iulie 2022, reclamantul a solicitat pârâtului prin cerere prealabilă, printr-un mesaj SMS soluționarea pe cale amiabilă a conflictului, restituirea sumei de 13 000 lei, și în schimb, transmiterea piesei auto procurată. Cererea prealabilă a rămas fără răspuns.
23. În conformitate cu dispozițiile art.19 alin. (1) Cod civil, în condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel.
24. În conformitate cu prevederile art.1108 alin.(1) Cod civil, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.
25. Prin urmare, între Catișov Piotr și Roșca Dumitru s-a stabilit un raport juridic reglementat de prevederile art.1108 Cod civil, însă instanța de judecată reține că contractul de vânzare-cumpărare a fost încheiat în formă verbală.
26. Instanța evidențiază că actul juridic poate fi încheiat verbal, în scris sau în formă autentică, prevederi înserate la art. 316 alin. (1) Cod civil. Totodată, art. 317 alin. (1) Cod civil stabilește că, actul juridic pentru care legea sau acordul părților nu stabilește formă scrisă sau autentică poate fi încheiat verbal.
27. Însă, se reține că prevederile art. 321 alin. (1) Cod civil, indică expres că trebuie să fie încheiate în scris actele juridice dintre persoanele juridice, dintre persoanele juridice și persoanele fizice și dintre persoanele fizice dacă valoarea obiectului actului juridic depășește 1000 de lei, iar în cazurile prevăzute de lege, indiferent de valoarea obiectului.
28. La caz, deoarece convenția părților nu a fost încheiată în scris, și valoarea obiectului actului juridic depășește suma de 1000 lei, pretenția reclamantul privind încasarea sumei de la partea pârâtă este neîntemeiată, și urmează a fi respinsă.

29. Or, la caz, circumstanțele cauzei raportate la prevederile art. 45 Cod contravențional, art.16, 19, 1998, 2036, 2037 Cod civil, nu justifică pretențiile reclamantului către partea pârâtă.
30. Conform art. 45 alin. (1) Cod contravențional, persoana al cărei drept sau interes legitim a fost lezat prin contravenţie îl poate apăra prin acţiune civilă depusă conform legislaţiei procedurale civile. Această persoană are în special dreptul la repararea prejudiciului patrimonial şi a celui nepatrimonial cauzate prin contravenţie. Prezentul alineat se aplică în egală măsură şi în cazul în care, în sensul art.30 alin.(11), se consideră că făptuitorul nu a fost supus răspunderii contravenţionale. Aliniatul (2) prevede că soluționând cauza contravenţională, autoritatea competentă este în drept, la cererea victimei, să dispună repararea prejudiciului cauzat prin contravenţie în cazul în care nu există divergenţe asupra întinderii lui.
31. Faptul că pârâtul a fost sancționat contravențional, aceasta nu are nicio legătură cauzală cu restituirea sumei pretinse de reclamant, ca urmare a raportului juridic dintre părți, reglementat de prevederile art. 1108 Cod civil, care a avut loc fără respectarea prevederilor art. 321 alin. (1) Cod civil.
32. La fel, nu sunt aplicabile speței prevederile art. 1998 alin. (1) Cod civil, care prevede că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.
33. Astfel, instanța relevă că, în conformitate cu normele legale citate, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.
34. În acest sens, instanța relevă că, pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componența delictului civil. Componența delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale.

Componența delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul cauzal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Acestea sunt condițiile generale necesare pentru antrenarea răspunderii delictuale. Lipsa unei condiții, conform regulii generale, exclude răspunderea delictuală. Nu poate exista răspundere delictuală dacă nu s-a produs un prejudiciu.

Deci, prejudiciul constituie consecințele negative cu caracter patrimonial sau nepatrimonial (moral) ale faptei ilicite, apărute ca urmare a lezării drepturilor subiective. Pentru antrenarea răspunderii delictuale este necesar ca între fapta ilicită și prejudiciu să existe un raport cauzal.

Raportul cauzal este și condiția în funcție de care se determină mărimea despăgubirii. Se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite. Pentru angajarea răspunderii delictuale este necesară, potrivit regulii generale, vinovăția autorului faptei ilicite.

35. Așadar, în cazul înaintării unei acțiuni cu privire la repararea prejudiciului material cauzat, reclamantul are obligația de a prezenta instanței de judecată probe care să confirme cauzarea prejudiciului, precum și probe care ar confirma întinderea prejudiciului revendicat, obligație neîndeplinită de către reclamantul Catișov Piotr.
36. Instanța de judecată ține să evidențieze că, potrivit materialelor cauzei, nu a fost probat faptul că de către Roșca Dumitru au fost întreprinse anumite ilegalități în raport cu reclamantul Catișov Piotr.
37. Instanța de judecată, notează că pârâtul a fost sancționat contravențional în temeiul art.263 alin.(1) Cod contravențional, adică pentru desfășurarea ilegală a activității de întreprinzător.
38. Respectiv, instanța constată lipsa existenței raportului de cauzalitate, dintre fapta ilicită de desfășurare ilegală a activității de întreprinzător comisă de Roșca Dumitru și pretinsul prejudiciu cauzat reclamantului Catișov Piotr, în mărime de 13000 lei. Or, simpla declarație a reclamantului că piesa auto procurată de la pârât, este contrafăcută, nu implică antrenarea răspunderii delictuale.
39. În aceeași ordine de idei, instanța menționează că declarația unilaterală a lui Catișov Piotr, precum că piesa auto procurată la 09 martie 2022 de la Roșca Dumitru, nu este funcțională, nu poate fi reținută. În acest sens, reclamantul nu a probat în conformitate cu prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, că piesa auto procurată de la partea pârâtă, nu este originală și că este contrafăcută. De altfel, reclamantul nici nu a restituit pârâtului piesa auto procurată, pentru a avea dreptul de a pretinde de la pârât restituirea sumei.
40. În aceste circumstanțe, instanța reiterează concluzia că, se repară numai prejudiciul care este consecința directă a faptei ilicite. Ceea ce, în prezentul litigiu dedus judecății, instanța nu a constatat.
41. Din aceste considerente, instanța a ajuns la concluzia de a respinge pretenția reclamantului privind încasarea de la Roșca Dumitru a sumei de 13000 lei, cu titlu de prejudiciu material.
42. Conform art. 2036 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum şi în alte cazuri prevăzute de lege, instanţa de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparaţia prejudiciului prin plata de despăgubiri.
43. Subsegvent, instanța de judecată respinge și cererea reclamantului privind repararea prejudiciului moral în mărime de 3000 lei, deoarece în prezentul caz repararea prejudiciului moral nu este prevăzută de lege.
44. În aceste circumstanțe, instanța investită cu examinarea litigiului deferit judecății nu poate găsi o altă elucidare a cazului decât cea clarificată mai sus, de vreme ce concluzia instanței este consecința dedusă în urma prezentării probelor de către reclamant și cercetate, în conformitate cu prevederile art.118 alin. (1) în coroborare cu art.119 alin. (1) Cod de procedură civilă, care prevede că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar probele se adună și se prezintă de către părți.
45. În conformitate cu art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța

judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului –proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

46. La caz, deoarece reclamantul a pierdut procesul, prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu se aplică și respectiv cererea privind compensarea cheltuielilor de citare publică a pârâtului în mărime de 100 lei, nu se compensează.
47. Din aceste considerente, instanța a ajuns la concluzia respingerii ca fiind neîntemeiată a acțiunii civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Catișov Piotr către Roșca Dumitru privind restituirea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.
48. În conformitate cu art. 238-241 Cod de procedura civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Catișov Piotr către Roșca Dumitru privind restituirea sumei, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/.

Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici